

De reden voor de trainerscarrousel in eerste klasse: niks loopt zoals verwacht

24-10-17, - Ann Van den Broek

Yannick Ferrera is al de zesde trainer die dit seizoen ontslagen wordt in de Jupiler Pro League © photo_news

Nog geen twee speeldagen gaan er gemiddeld voorbij, of een eersteklasseclub ontslaat dit seizoen zijn trainer. Uitzonderlijk veel, vinden ook sporteconomen. Maar ze zien ook een reden: quasi geen enkele ploeg staat na elf speeldagen waar ze verwacht werd te staan.

Bartolomé Marquez Lopez. Runar Kristinsson. René Weiler. Yves Vanderhaeghe. Hein Vanhaezebrouck. En sinds gisteren ook Yannick Ferrera. Zes trainers uit eerste klasse werden dit seizoen al bedankt voor bewezen diensten. En dat terwijl het nog niet eens Allerheiligen is en de competitie nog maar elf speeldagen jong.

Nu is het trainerschap bij uitstek wel een job waarbij je steeds met een half been buiten staat en clubbesturen hebben nooit erg uitgeblonken in geduld. Maar zes op zestien clubs die van coach wisselen, nog voor een derde van de competitie is afgewerkt, is wel degelijk uitzonderlijk.

Geen effect

Voor een stukje is dat zenuwachtige gedrag zeker het gevolg van de toenemende externe druk, meent sporteconoom Trudo Dejonghe (KU Leuven). "Studies hebben ondertussen al uitvoerig beschreven dat een trainerswissel geen enkel effect heeft op de resultaten van een ploeg op langere termijn. Dat bewijst het geval van Ferrara eens te meer: vorig seizoen is hij nog binnengehaald als de redder van KV

Mechelen, vandaag blijkt dat ook hij het tij niet heeft kunnen keren. Maar de perceptie naar buiten is voor een club ook belangrijk. Sport is een emotie-economie. Ze voelen de druk van media en de fans en ze viseren dan de zwakste schakel: de trainer."

Een handvol spelers ontslaan wanneer het minder gaat, is immers geen optie. "Al ga je zien dat er bij de transferperiode in januari ook weer druk gekocht en verkocht zal worden", zucht Dejonghe. "Allemaal tekenen van hetzelfde kortetermijndenken."

'Mocht de competitie meer verlopen zijn zoals verwacht, dan ben ik ervan overtuigd dat er veel minder ontslagen gevallen zouden zijn'

TRUDO DEJONGHE, SPORTECONOOM KU LEUVEN

Maar de belangrijkste reden voor de zeer drastische ingrepen in eerste klasse dit seizoen, ligt aan de competitie zelf, is Dejonghe overtuigd. Hij wordt daarin bijgetreden door sporteconoom Thomas Peeters van de Erasmus School of Economics in Rotterdam.

"Wie verwacht werd om het goed te doen dit seizoen, doet dat niet. Van de topclubs staat eigenlijk alleen Club Brugge daar waar het verwacht werd te staan. Maar ploegen als Antwerp en Charleroi staan dan wel bovenin. Mocht de competitie meer verlopen zijn zoals verwacht, dan ben ik ervan overtuigd dat er veel minder ontslagen gevallen zouden zijn", analyseert Dejonghe.

Verwachtingen zijn inderdaad bepalender dan de absolute prestatie, meent ook Peeters. Maar nog opvallender dan de snelle trainerswissels, vindt Peeters door wie die trainers vervangen worden. Uit een studie die zijn Erasmus School of Economics uitvoerde, blijkt namelijk dat zowat al die trainers die de laan uitgestuurd worden, binnen de paar maanden wel ergens anders aan de slag kunnen.

'Je zou je bijna kunnen afvragen of een trainer voor een club niet gewoon iemand is die je nodig hebt om de schuld op af te schuiven wanneer het slecht gaat'

THOMAS PEETERS, SPORTECONOOM
ERASMUS SCHOOL OF ECONOMICS

Vanhaezebrouck

Wat maakt dat die trainer die eerst verguisd werd, enkele maanden later wel gezien wordt als een goede trainer? Waarom is Yves Vanderhaeghe niet goed meer bij Oostende, maar vindt Gent hem

wel prima? Of Hein Vanhaezebrouck, die zelfs binnen de week ontslagen wordt bij het vierkant draaiende Gent en vervolgens met veel tromgeroffel binnengehaald bij Anderlecht?

Het is een kwestie van risicobeperking van de clubs, zegt Peeters die zich voor het onderzoek op de Engelse Premier League focuste. "Wat zagen we daar: de clubs hebben schrik om iemand in dienst te nemen van wie ze niks weten. Wie weet ben ik bijvoorbeeld wel een uitstekende coach. Maar niemand kent de trainer Thomas Peeters, dus waarom het risico nemen om met mij in zee te gaan?"

Terwijl het onderzoek tegelijk uitwijst dat heel die redenering op niets gebaseerd is, voegt Peeters eraan toe: een onbekende nieuwkomer doet het helemaal niet slechter dan een gevestigde waarde.

Het geeft te denken over de rol van een trainer bij een ploeg. "Inderdaad", zegt Peeters. "Je zou je bijna kunnen afvragen of een trainer voor een club niet gewoon iemand is die je nodig hebt om de schuld op af te schuiven wanneer het slecht gaat."